

UNIJA SLOBODNIH SINDIKATA CRNE GORE UNION OF FREE TRADE UNIONS OF MONTENEGRO

ul. Avda Međedovića 108, Stari Aerodrom, 81000 Podgorica
tel/fax: +38220232315; usscg@usscg.me; www.usscg.me

Broj: 161
Podgorica, 01.04.2020.g.

MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNOG STARANJA

Ministar, gđin Kemal Purišić

Gospodine Purišiću,

Povodom saznanja o formiranju Radne grupe koja će se baviti ekonomskim aspektima epidemije virusa COVID-19, odnosno koja će raditi na predlogu novog seta mjera podrške preduzećima, zaposlenima i građanima, a u čijem sastavu se ne nalaze predstavnici reprezentativnih udruženja zaposlenih i poslodavaca, ovim Vam na upoznavanje dostavljamo predlog mjera koje je USSCG, na tom planu, u prethodnom periodu uputila Premijeru i Nacionalnom koordinacionom tijelu za zarazne bolesti (NKT), kao i mjere za koje smatramo da bi, pored već predloženih, trebalo biti razmatrane na nivou Radne grupe čiji ste član:

- uz konsultacije sa socijalnim partnerima pripremiti i, po hitnom postupku, donijeti Zakon o mjerama intervencije u oblasti zarada i doprinosa za vrijeme trajanja epidemije virusa COVID-19. Zakonom bi bilo regulisano pitanje subvencioniranja dijela zarade pojedinim kategorijama zaposlenih koji nijesu radno angažovani zbog prekida rada kod poslodavca kao posljedice mjera za zaustavljanje epidemije, ili se nalaze u karantinu, samoizolaciji, na roditeljskom odsustvu (npr. po ugledu na Sloveniju);
- obavezati poslodavce da, po automatizmu, produže ugovore zaposlenima na određeno vrijeme koji ističu u vrijeme trajanja epidemije na period od najmanje 3 mjeseca (s tim da država preuzme obavezu sufinansiranja njihovih zarada u periodu dok traju vanredne mjere NKT-a);
- utvrditi stimulativne mjere kao podsticaj poslodavcima koji se obavežu da za vrijeme trajanja epidemije neće otpuštati zaposlene. Olakšice usmjeriti prvenstveno na ona preduzeća koja, zaista, neće moći sama da prežive teret ove krize i koja će pretrpjeti najveću štetu u vezi sa aktuelnom situacijom, a ne i preduzećima koja ostvaruju ekstra profit. Potrebno je utvrditi obavezu poslodavaca iz realnog sektora da prilikom podnošenja zahtjeva za olakšice pruže odgovarajuće dokaze, odnosno navedu razloge zbog kojih nisu u mogućnosti da očuvaju radna mjesta (npr. pad prometa, otkazivanje rezervacija, nemogućnost isporučivanja gotovih proizvoda i sirovina; otkazivanje ugovorenih poslova...). U tom smislu, USSCG predlaže da Vlada i NKT iznađu model da u planiranju i sprovođenju ove mjere neposredno uključe socijalne partnere;
- formirati ad hoc tijelo sastavljeno od predstavnika Vlade, Investiciono-razvojnog fonda i reprezentativnih organizacija poslodavaca i zaposlenih, a koje tijelo (komisija) bi razmatralo prispjele zahtjeve i vršilo odobravanje kredita namijenjenih za podršku

likvidnosti privrednicima u cilju ublažavanja posljedica izazvanih pandemijom korona virusa (jer u pitanju su značajna sredstva koja će biti dostupna privrednicima pod povoljnim uslovima, s obzirom da će se dodjeljivati iznosi do 3 miliona eura, sa grejs periodom do 2 godine i kamatnom stopom od 1,5 do 2%). Prethodno iz razloga što se radi o značajnim sredstvima i veoma senzibilnom trenutku, a u cilju preuzimanja odgovornosti u što pravičnijoj raspodjeli tih sredstava i pospješivanja ukupne transparentnosti tog procesa;

- proglasiti Sars-CoV-19 (COVID-19) za karantinsku bolest kako bi zaposleni koji su zaraženi virusom, ali i zaposleni kojima je posebnim rješenjima naložena samoizolacija, imali pravo na naknadu zarade u visini 100% osnova za naknadu za vrijeme privremene spriječenosti za rad;
- obezbijediti učešće pomoći države u finansiranju dijela zarada zaposlenog roditelja djeteta do 11 godina starosti koji, shodno Naredbi NKT, koristi plaćeno odsustvo za vrijeme trajanja epidemije. Iznos ne bi trebalo da bude manji od 40% zarade, dok bi preostali iznos do pune zarade bio na teret poslodavca;
- predvidjeti isplatu (posebne) vrste naknade (poput naknade po osnovu nezaposlenosti) za sva lica koja u periodu trajanja epidemije ostanu bez posla bez obzira na dužinu trajanja zaposlenja, odnosno bez obzira da li imaju staž osiguranja od najmanje devet mjeseci neprekidno ili sa prekidima u posljednjih 18 mjeseci. U tom smislu Vlada treba da opredijeli dodatna sredstva podrške Zavodu za zapošljavanje koji bi bio odgovoran za raspodjelu sredstava po ovom osnovu;
- pristupiti rebalansu Budžeta i preusmjeravanju novca iz tekuće budžetske rezerve na centre za socijalni rad i Zavod za zapošljavanje kako bi se osigurala pravičnost i transparentnost dodjeljivanja jednokratnih davanja za vrijeme epidemije, te kako se isto ne bi vršilo sa nivoa Vlade kroz tekuću budžetsku rezervu;
- rebalansom Budžeta predvidjeti povećanje zarada za zaposlene u zdravstvu ali i za radno angažovane zaposlene u: prosvjeti, Univerzitetu, inspeksijskim organima, Vojsci, policiji, komunalnim, vatrogasnim i drugim službama za vrijeme trajanja epidemije;
- supendovati primjenu Zakona o izvršenju do kraja juna 2020.g;
- dodijeliti jednokratnu novčanu pomoć i korisnicima invalidske, srazmjerne i porodične penzije, koji primaju penziju manju od 128,28 eura. Naime, prva mjere podrške penzionerima sa najnižim penzijama nije obuhvatila naprijed navedene korisnike penzija od kojih veliki broj lica prima penziju i ispod 100 eura, što mjeru čini nepravednom i nepotpunom, jer nije postignut krajnji cilj koji se tom mjerom želio postići, a to je jednokratna novčana pomoć najugroženijim penzionerima u vremenu izolacije;
- odložiti plaćanja računa za komunalije za sve građane na period od najmanje tri mjeseca, te zabraniti isključenja potrošača – građana sa elektro, vodovodne, telekomunikacione mreže u periodu najmanje tri mjeseca ili do prestanka opasnosti od širenja virusa;
- planirati dodatna sredstva iz budžeta CG za socijalna davanja u narednom periodu za najranjivije kategorije stanovništva, sa posebnim akcentom na lica koja nemaju nikakva primanja (do djelimičnog ili potpunog oporavka privrede i ekonomije);
- osnovati Fond solidarnosti za isplatu zarada, naknada i jednokratnih pomoći zaposlenima i građanima u periodu trajanja epidemije virusa COVID-19.

Očekujemo da ćete sa našim predlozima upoznati sve članove Radne grupe i iste sa pažnjom razmotriti. Takođe, vjerujemo da ćete se u nastavku rada pomenute radne grupe založiti da se socijalnim partnerima omogući da, neposredno, budu uključeni u kreiranje mjera koje su socio-ekonomske prirode i koje su direktno vezane za zaposlene i poslodavce, na šta obavezuju pravni standardi Međunarodne organizacije rada i nacionalno zakonodavstvo. Prethodno posebno iz razloga što bi, bez neposrednog socijalnog dijaloga, bilo krajnje neozbiljno i neodgovorno

konkretizovati pojedine mjere nemajući pritom potpune informacije i uvid u aktuelne mogućnosti Budžeta i poslodavaca. Ovom prilikom ponovićemo, više puta izjavljeno od crnogorskih zvaničnika, da se ovakve vanredne okolnosti mogu prevazići jedino zajedničkim snagama i solidarnošću, a to valjda, prevashodno, podrazumijeva iskren, transparentan i blagovremen socijalni dijalog.

S poštovanjem,

 Generalni sekretar
Srđa Keković